Hoorzitting
rapport expertenpanel
interlandelijke adoptie

We staan voor een geweldige kans!
Opgroeien

Toekomst van interlandelijke adoptie ligt binnen concept van meerouderschap

Opgroeien

Meerouderschap als uitgangspunt

- een grote groep kinderen heeft meer dan één of twee ouders of opvoedende figuren in hun leven die belangrijk zijn = niet problematisch
- onderzoek toont aan dat
    - intenties van de volwassenen en de inhoud van de relaties binnen gezinnen zijn veel belangrijker dan de structuur of samenstelling van het gezinsverband
    - de band met en/of de kennis van de oorspronkelijke context van kinderen (de biologische ouders maar ook grootouders, broers en zussen, enz.), binnen welke gezinsvorm dan ook, cruciaal is voor de identiteitsontwikkeling van kinderen.
- niet altijd eenvoudig = belangrijk om dit goed te regelen
    - alle betrokkenen (blijvend) erkennen in hun ‘meerouderschap’

Wat zou dit kunnen betekenen voor de praktijk van interlandelijke adoptie?

- faciliteren van open adopties
- samenwerking met herkomstlanden
    - toegang tot afstammingsinformatie (voor zover deze voorhanden is) vanzelfsprekend en wettelijk geregeld is
- ondersteuning voor geadopteerden bij hun zoektocht

Meerouderschap opent opportuniteiten inzake samenwerking tussen pleegzorg en adoptie

Vanuit het perspectief van het recht van een kind om op te groeien in een gezin en met het meerouderschap als gemeenschappelijk paradigma, is het logisch om werk te maken van zeer nauwe samenwerking tussen pleegzorg en adoptie

- in eerste instantie: gedeelde expertise qua voorbereiding, screening en nazorg
- opportuniteit om te komen tot één enkel traject voor wie de wens heeft om een kind op te nemen in zijn gezin.

Focus op ware aard van interlandelijke adoptie

Opgroeien

Adoptie als jeugdbeschermingsmaatregel

- Internationaal verdragsrecht (IVRK en Haags Verdrag) zet de rechten en belangen van kinderen (in kwetsbare situaties) centraal: er worden bijkomende beschermingsmaatregelen opgelegd voor kinderen
- Vertrekkend uit beide verdragen dienen volgende stellingen consequent aangehouden en uitgedragen te worden.
    - adoptie is een jeugdbeschermingsmaatregel, geen invulling van het recht op een gezinsleven
    - interlandelijke adoptie is een uitzonderingsmaatregel ten behoeve van het kind, die pas in laatste instantie overwogen kan worden (subsidiariteitsprincipe).

Een consequente toepassing van dit principe betekent dat interlandelijke adoptie pas overwogen kan worden, indien alle mogelijke jeugdbeschermingsmaatregelen in het herkomstland van het kind onderzocht en uitgeput zijn, én wanneer het herkomstland zelf actief de vraag tot interlandelijke adoptie stelt. Op dat moment zal worden nagegaan of er in Vlaanderen geschikte kandidaat-ouders zijn, die aan de specifieke noden van het kind kunnen voldoen. Deze werkwijze wordt vandaag al succesvol toegepast door een aantal herkomstlanden, en dit voor kinderen voor wie er binnenlands geen duurzame oplossing gevonden wordt.

Leidende principes (interlandelijke) adoptie

- samenwerking met herkomstlanden, waar adoptie een jeugdbeschermingsmaatregel is en waar de regelgeving en praktijk inzake adoptie verankerd is binnen jeugdbescherming
    - uitgewerkt zorg- en jeugdbeschermingssyteem ABSOLUUT NOODZAKELIJK om adoptabiliteit en subsidiariteit te kunnen waarborgen op kindniveau

    = paradox van interlandelijke adoptie

- Jeugdbescherming, en dus ook adoptie is de verantwoordelijkheid van overheden
    - (betrouwbare) overheid organiseert en financiert het systeem
    - samenwerking van overheid tot overheid

- Opgepast voor financiële risico's
    - sterke link tussen financiële aspecten verbonden aan interlandelijke adoptie en risico op illicit practises
    - zorgvuldigheid en belang van regulering door herkomstland

Last but not least